

SXEDIO.GM4

19.11.1954: Ο ΜΟΥΦΤΗΣ ΝΤΑΝΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΜΕ ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΤΟΥ ΣΤΟΝ ΟΗΕ ΑΝΑΦΕΡΕΙ ΟΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΠΟΡΡΙΦΘΕΙ ΤΟ ΑΙΤΗΜΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ ΓΙΑ ΠΡΟΣΑΡΤΗΣΗ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΜΕ ΠΡΟΣΧΗΜΑ ΤΗΝ ΑΥΤΟΔΙΑΘΕΣΗ

Παράλληλα με τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο και την ελληνική αντιπροσωπεία στα Ηνωμένα Έθνη άρχισαν κινητοποιήσεις και οι Τουρκοκύπριοι και η Τουρκία με κύριο στόχο να αντιμετωπίσουν τις ελληνικές και ελληνοκυπριακές προσπάθειες.

Οι προσπάθειες τους όμως ήταν πολύ πιο εύκολες γιατί συνεπικουρούνταν από τη Βρετανική αντιπροσωπεία μια και η Βρετανία στόχευε στη ματαίωση της προσπάθειας για να κληθεί να παραχωρήσει αυτοδιάθεση στον Κυπριακό λαό όπως ήταν το αίτημα της προσφυγής της Ελλάδας για την Κύπρο αλλά και γιατί οι Τούρκοι επιδίωκαν περισσότερο διατήρηση του "στάτους κβο" δηλαδή του υφισταμένου καθεστώτος.

Στις 19 Νοεμβρίου 1954 ο Μουφτής Ντανά της Κύπρου με υπόμνημά του στον ΟΗΕ υποστήριζε ότι η αξίωση των "ελληνοφώνων κυπρίων για προσάρτηση της νήσου τους στην Ελλάδα υπό το πρόσχημα της αυτοδιάθεσης δεν αξίζει να τύχει υποστήριξης".

Πρόσθετε:

"Η ένωση με την Ελλάδα θα έθετε σε άμεσο κίνδυνο την ασφάλεια των μειονοτήτων της νήσου".

Ο Μουφτής αφού τόνιζε ότι χιλιάδες Τούρκοι εξαφανίστηκαν στην Κρήτη, τη Θράκη και τη Ρόδο όταν βρίσκονταν υπό ελληνική διοίκηση, συνέχιζε:

"Η ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα θα ισοδυναμεί με ολοκληρωτική εξόντωση της μουσουλμανικής κοινότητας στη νήσο".

Παράλληλα με την τουρκοκυπριακή κοινότητα και η επίσημη Τουρκία, παρ' όλων ότι μέχρι της στιγμής δεν ξανοιγόταν και να παρουσιάσει το πραγματικό της αίτημα, δεν μπορούσε να παραμείνει

αδρανής, γιατί φοβόταν μήπως υπάρξουν ανεπιθύμητες εκπλήξεις. Έτσι λίγες μέρες πριν αρχίσει η συζήτηση του Κυπριακού προέβη σε δυο ενέργειες: Υπέβαλε μακροσκελές υπόμνημα προς όλες τις αντιπροσωπείες στον ΟΗΕ και μερίμνησε για την αποστολή τουρκικής αποστολής στον ΟΗΕ.

Απόσπασμα του υπομνήματος δημοσίευσε η εφημερίδα "Ελευθερία" της Λευκωσίας στις 4 Δεκεμβρίου 1954 με ιδιαίτερο τηλεγράφημα του ανταποκριτή της στον ΟΗΕ.

Εγγραψε η εφημερίδα:

"Εγνώσθη εξ ασφαλούς πηγής ότι η τουρκική Κυβέρνησις έχει από μηνών απευθύνει προς τας κυβερνήσεις όλων σχεδόν των χωρών, εξαιρέσει των ανηκουσών εις τον Ανατολικόν Συνασπισμόν εκτενές υπόμνημα περί του Κυπριακού ζητήματος.

Διά του υπομνήματος το οποίον απεστάλη και εις χώρας μη ανήκουσας εις τα Ηνωμένα Έθνη, η Τουρκία εκδηλώνει πλήρη αντίθεσιν προς το αίτημα της Ελλάδας δι' αυτοδιάθεσιν της Κύπρου τονίζει δε την απόφασιν της να καταπολεμήση την ελληνικήν προσφυγήν εις τα Ηνωμένα Έθνη, η Τουρκία εκδηλώνει πλήρη αντίθεσιν προς το αίτημα της Ελλάδας δι' αυτοδιάθεσιν της Κύπρου, τονίζει δε την απόφασιν της να καταπολεμήση την ελληνικήν προσυγήν εις τα Ηνωμένα Έθνη.

Αιτιολογούσα την απόλυτον αντίθεσιν της η τουρκική Κυβέρνησις αντιπαραβάλλει κατά των ελληνικών επιχειρημάτων ισχυρισμούς απολύτως συμφωνούντας προς τας γνωστάς αρνητικάς αγγλικάς απόψεις, των οποίων κατ' ουσίαν αποτελούν παραλλαγήν από τουρκικής σκοπιάς. Ούτω τονίζει εν τω υπομνήματι ότι η υπό της Ελλάδος ανακίνησις του Κυπριακού ζητήματος είναι τεχνητή, κατ' ουσίαν δε το Κυπριακόν δεν υφίσταται.

Η Τουρκία υποστηρίζει την περίεργον αρχήν της γεωγραφικής γειτνιασεως λέγουσα ότι η Κύπρος ευρίσκεται εγγύτερον προς την Τουρκίαν, ήτις ευλόγως ενδιαφέρεται διά το καθεστώς της Νήσου.

Ούτε οικονομικώς συνεχίζει, εφ' όσον η Κύπρος δεν είναι αυτάρκης έχει δε ανάγκην έξωθεν οικονομικής ενισχύσεως, την οποίαν η Ελλάς αδυνατεί να παράσχη έχουσα και αυτή ανάγκην έξωθεν ενισχύσεως.

Η Τουρκική Κυβέρνησις αμφισβητεί την ιστορικήν βάσιν του ελληνικού αιτήματος, ισχυριζομένη ότι η Κύπρος ουδέποτε ανήκεν εις την Ελλάδα και ότι, αντιθέτως, ανήκεν επι μακρούς αιώνας εις την Τουρκίαν. Χαρακτηρίζει την υπό της Αγγλίας προσφοράν της Κύπρου εις την Ελλάδα κατά τον πρώτον Παγκόσμιον Πόλεμον ως απόρροιαν προσκαίρου πολιτικής σκοπιμότητος, επιμένει δε ότι η Τουρκία παρητήθη των δικαιωμάτων της και της Κύπρου μόνον διά της συνθήκης της Λωζάνης.

Εν συνεχεία του υπομνήματος της η τουρκική Κυβέρνησις, αμφισβητούσα την εθνολογικήν βάσιν του ελληνικού αιτήματος, τονίζει την μακραίωνα ύπαρξιν και τα συμφέροντα των **100.000** Τούρκων της Κύπρου, αντιπροσωπευόντων τα **25%** του πληθυσμού της νήσου, αμφισβητεί την ελληνικότητα της πλειονότητος, την οποίαν κατατάσσει εις την κατηγορίαν των Λεβαντινών ή των μιγάδων της Μεσογείου.

Αντικρούουσα την επίκλησιν της αρχής της αυτοδιαθέσεως η Τουρκική Κυβέρνησις επισύρει την προσοχήν των μελών της ΟΗΕ επί των πληθυνομένων ως λέγει περιπτώσεων, καταργήσεως της αρχής ταύτης, την οποίαν εκμεταλλεύονται αι δυνάμεις της διεθνούς αναταραχής και ανατροπής τονίζει δε την ανάγκην επιδείξεως άκρας προσοχής και συνέσεως κατά την εφαρμογήν της αρχής της αυτοδιαθέσεως.

Συμπληρωματικώς υπογραμμίζει ότι η ανακίνησις του Κυπριακού οφείλεται πρωτίστως εις τους καμμουνιστάς, εκφράζει δε φόβους μήπως η Ελληνική Κυβέρνησις αποδεχομένη την υποστήριξιν δυνάμεων μη υπαγομένων εις τον έλεγχον αυτής υποβοηθήση ακουσίως τας επιδιώξεις του Κομμουνισμού, αποβλέποντος εις εξασθένησιν και αχρήστευσιν της Κύπρου ως στρατηγικού κόμβου της νοτίας πτέρυγος του ΝΑΤΟ και της Μέσης Ανατολής ενδιαφέροντος ζωτικώς όλας τας Δυτικές δυνάμεις

ιδιαίτερώς δε την Τουρκίαν ήτις είναι αποφασισμένη να προασπίση την ασφάλειαν αυτής.

Η Τουρκία υποστηρίζει ότι το κυπριακόν δεν δύναται ούτε και πρέπει να συζητηθεί υπό της ΟΗΕ, συμφωνεί προς την αγγλικήν άποψιν, ότι το Κυπριακόν είναι εσωτερικόν ζήτημα της Βρετανικής Κοινοπολιτείας και ότι το συμφέρον των Κυπρίων και το γενικόν συμφέρον ενδεικνύουν, όπως η Κύπρος παραμένη εντός της Κοινοπολιτείας, αναπτυσσομένη εις αυτόνομον τμήμα αυτής και διαδραματίζουσα τον ρόλο της εις την επιδιωκομένην οργάνωσιν Μεσανατολικής αμύνης. Ιδιαίτερώς τονίζει τας ενδεχομένας ζημίας της Ελλάδος εκ σφαλεράς εφαρμογής ή καταχρήσεως της αρχής της αυτοδιαθέσεως.

Διά τους ανωτέρου λόγους καταλήγει το υπόμνημα, η Τουρκία θ' αντιταχθή πάση δυνάμει εις την ελληνικήν προσφυγήν, λυπείται δε διότι η Ελλάς δεν έδωσε την δέουσαν προσοχήν εις τας συμβουλάς των πραγματικών φίλων αυτής. Η Τουρκία προσθέτει είναι αποφασισμένη να συνεχίση την πολιτικήν της ελληνοτουρκικής φιλίας, την οποίαν υπαγορεύουν κοινά συμφέροντα και προφανείς γεωπολιτικάί συνθήκαι.